

QCA : 25/1

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ; Paper-I

RURAL DEVELOPMENT AND
CO-OPERATION : Paper-I

2014

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು

Time : 3 hours

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 250

Maximum marks : 250

ಸೂಚನೆಗಳು

INSTRUCTIONS

- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 2 ಭಾಗಗಳಿವೆ.
- ಆಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದ 1 ಮತ್ತು 5ಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿವೆ.
- ಉಳಿದ 6 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ 3 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 1 ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಗದಿಸಿದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಮುಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮೇಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕಿಯ ರಕ್ಷಾಪುಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಪಾಠಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರಿಸಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯಾಸೂಚಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಟ/ಭಾಗವನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸುವ ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅಸಂಪೂರ್ಣ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಹ ಉತ್ತರವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

(Please read each of the following instructions carefully before attempting questions)

There are **EIGHT** questions divided in two sections and printed both in **KANNADA** and in **ENGLISH**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question No. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each Section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answer must be written in the medium authorized in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of this Question-eum-Answer (QCA) Booklet in the space provided. No marks will be given for answers written in a medium other than the authorized one.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-eum-Answer Booklet must be clearly struck off.

ಭಾಗ-ಅ / Section-A

1. (a) ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Elucidate the rural and urban disparities. 25
- (b) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
Enumerate the important National Employment Guarantee programs. 25
2. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ.
Distinguish between Caste and Class System. 50
3. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Elucidate the role of rural development programs in promoting growth and development. 50
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain the problems of Rural Unemployment and explain the remedial measures. 50

ಭಾಗ-ಬ / Section-B

5. (a) ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ? ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
Why rural Industrialization is important? Substantiate. | 25

(b) ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain the importance of Village-level Planning. | 25

6. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ ವಿಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾದ ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಜಾಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
Examine the Organisational Net-work for Institutional Credit for Agriculture and Rural Development in Karnataka. | 50

7. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ಮಾದರಿಯಾಗಿ "PURA"ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Analyse the concept and strategy of "PURA" as the model of Economic Upliftment of villages. | 50

8. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಏಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
Discuss the different levels of Planning system in India. Explain the advantages of decentralized Planning. | 50

QCA : 25/II

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ : Paper-II

RURAL DEVELOPMENT AND
CO-OPERATION : Paper-II

2014

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು

Time : 3 hours

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 250

Maximum marks : 250

ಸೂಚನೆಗಳು

INSTRUCTIONS

- (i) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 2 ಭಾಗಗಳಿವೆ.
- (ii) ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
- (iii) ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದ 1 ಮತ್ತು 5ಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿವೆ.
- (iv) ಉಳಿದ 6 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ 3 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 1 ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಗದಿಸಿದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಮುಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಿಜವು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರದ ಹಿಂಭಾಗದ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕಿಯ ರಕ್ಷಾಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರಹಗೊಳಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸವರಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಪಾಠಸಹಕೃತ್ಯ ಉತ್ತರಿಸಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ ಸಾರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಟ/ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅಸಂಪೂರ್ಣ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಹ ಉತ್ತರವೆಂದೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು.

(Please read each of the following instructions carefully before attempting questions)

There are **EIGHT** questions divided in two sections and printed both in **KANNADA** and in **ENGLISH**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question No. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each Section.

The number of marks carried by a question part is indicated against it.

Answer must be written in the medium authorized in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of this Question-cum-Answer (QCA) Booklet in the space provided. No marks will be given for answers written in a medium other than the authorized one.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

ಭಾಗ-ಅ / Section-A

1. (a) ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. 25
Write a Note on Ashok Mehta Committee on Panchayat Raj Institutions.
- (b) ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು? 25
What are the functions of Hyderabad Development Authority.
2. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. 50
Explain the growth trends of Agriculture sector in Karnataka.
3. 73ನೇ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕೃಷಿ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯವಾಗಿದೆ? 50
What are the implications of 73rd Constitutional Amendment Act?
How has it been translated into Ground Realities for Decentralized Governance in Karnataka.
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪತ್ತಿನ (ಕ್ರೆಡಿಟ್) ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. 50
Discuss the various reforms of Cooperative Credit Institutions in India.

ಭಾಗ-ಬ / Section-B

5. (a) ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ವಿಳಗೊಂಡಿರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

- (i) ಸಹಕಾರಿ ಅಪೇಕ್ಷ ವ್ಯಾಂಕಗಳು
- (ii) ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವ್ಯಾಂಕಗಳು

ಇವುಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತಾರೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

25

Explain the role of the following institutions in financial inclusion of the population.

- (i) Cooperative Apex banks.
- (ii) Rural development banks.

Suggest measures to improve their effectiveness and outreach. Justify your views.

(b) ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಭಿರೂಪಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳಿವೆಯೇ ವಿವರಿಸಿ ಗುರುತಿಸಿ.

- (i) ಸಹಕಾರಿ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ
- (ii) ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲಪದ್ಧತಿ ಸಮಿತಿ
- (iii) ಪ್ರೊ. ಖುಸ್ರೋ ಸಮಿತಿ

25

Summarize the recommendations of the following committees. Identify common points if any :

- (i) Cooperative Planning Committee
- (ii) Cooperative Credit Committee
- (iii) Prof. Khusrro Committee

6. ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ? ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಯ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಚನೆಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ?

50

State the basic principles of cooperation. Compare and contrast this form with any two other forms of organization. Illustrate each of these three forms.

7. ಕಾಲ ನೀಡುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ? ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ? ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿವರಿಸಿ.

50

Discuss the role of the state and its financial participation in credit cooperatives. Make specific suggestions for better control of cooperatives and enhancing their effectiveness. Also highlight the situation in the Karnataka state.

8. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಗ್ರಾಹಕರ ಒಕ್ಕೂಟದ 2010ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಈವರೆಗಿನ ಹಣಕಾಸು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ? ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು?

50

Analyse the financial performance of National cooperative consumer's Federation of India since the year 2010. Make constructive suggestions as relevant.